

MARKÓ BÉLA

Nem a test

MARKÓ BÉLA (1951) Marosvásárhely

Mint pincében a szálkás deszkapalcokon
gondosan szétterítve és újságpapírral
letakarva az illatos batul, jonatán, pónyik,
elsötétített tavaszok, nyarak, ősök
ráncosodnak valahol lent a mélyben,
míg feszegeti fent a szél az ablakot.

Ahol véletlenül összeér az életünk,
ott hamarabb kezd romlani a lélek.
Nem a test, nem a kéz, nem a csípő,
nem a comb, nem is az ágyék,
hanem az egymásnak ütődő mondatok.

Nem jó kérdezni. Válaszolni sem jó.
Mert akkor összeér a takaró alatt
egy-egy emlék, és egyszerre csak
megjelenik egy barna folt az almán.

Egyetlenegy gyümölcs talán tovább él.
Már nem emlékszem, hogy valaha
kézen fogott-e anyám az utcán.
Biztosan igen, de ez csak tudás, nem érzés.
Láthatatlan foltok a kezemen.

Mi ketten viszont sokszor járunk kézen fogva.
Ahol egymáshoz érünk, sötét van.
Nem jó a túléléshez. Lehet, hogy mindent
félreértettünk, és nem egymást kellett volna
szeretnünk, hanem a halhatatlan Istent?
Egy pince téli melegében, nyári hűvösében.
Vagy odafent egy mennyei padláson.

Ameddig mi egymással beszélgetünk,
magányos a megváltó. Kényelmetlenül
fészkelődik a feszületen. Nem tehetek róla,
nem őbenne és őérte, csak a kérdésekért
és feleletekért, csak az előbb-utóbb
halállal végződő érintésekért élek.
Annak van értelme csupán, ami romlandó.

Tavaszi hó

Túl vagyunk már a tavaszi napéjegyenlőségen,
március vége felé járunk, de váratlanul
ránk zúdult éjszaka a hó. Egymásba csúszott
reggel néhány autó, amíg aztán latyakká
olvadt a csillogó-villogó fehérség körös-körül.

Úgy hívják ezt, hogy lebutított kommunikáció,
lám, Isten is használja a különféle
hatalommegtartási technikákat,
hiszen teljesen világos, hogy éppen
figyelmeztetni akart minket,
ne legyünk biztosak semmiben.

Csakis az ő hatalma végtelen. Mennyi
mindent kitalált már, hogy ezt bebizonyítsa.
A vízőöntől a sáskajárásig,
az éhínségtől az öldöklő háborúig,
a pestistől a koleráig ránk hozott mindent,
és azt is elhitette velünk, hogy boldogok a lelki
szegények, mert övék a mennyeknek országa.

Beletartozik ebbe a közeli
munkatársak kitaszítása az égből
és a feltétlen hűség megkövetelése
mindannyiunktól. A fenyítés. A szüntelen
rémisztgetés az általa létrehozott pokollal.
Mert ha mindenható, akkor egyértelmű,
hogy nélküle nem gyúlhatott volna lángra
a gyehenna tüze odalent.

De ez mind-mind köztudott.
Most inkább azon töprengek, hogy
engem is használ valaki. Olyan vagyok,
mint egy egész éjjel makacskodó
márciusi havazás, amely bebugyolálja
a fiatal hajtásokat egy pillanatra.

Jó ez nekem így, öregedőben.
Igen, még ez is öröm végül, az olvadás
a délelőtti napsütésben, ahogy látványosan
tanúsíthatom, fenyegetőzik ugyan
a fennvaló, de március van mégis.

Különbség

Hogy mi is az igazi különbség?
Nyilvánvaló, hogy egészen fiatalon,
sőt, talán már gyermekkortól az élet
a feladat. Igen, ezt kell megoldani.
Először Scott kapitány vagy esetleg
a Wright testvérek mintájára.
De akár a villanymotort feltaláló
Jedlik Ányos is számításba jöhet.
Aztán később nem éppen ilyen
egyszerű. Viszont a cél továbbra is
ugyanaz. Az élet. Hogyan kell szeretni?
Szabad-e gyűlölni? És ha igen,
mi jogosít fel a gyilkos haragra?
Élni nagyszerű. Csak az árnyékolja be,
hogy ugyanakkor feladat is. Feladvány.
Persze semmiféle ráadás nem jár érte.
Napi kötelesség, hogy élet legyen
az életünk. Hogy életnek mondhassuk.
Nem jónak, de nem is rossznak,
nem boldognak, nem boldogtalannak.
Ebben az esetben nincsen szükség
semmiféle jelzőre. Majd egyszerre
megváltozik minden, pedig majdnem
eljutottunk a megfejtésig. De most már
nem az élet, hanem a halál a feladat.
Ne tessék megijedni, nem úgy.
Nem erőnek erejével. Ellenkezőleg.
Keresni kell ismét a megoldást.
Hogyan lehet felejteni? Szabad-e
emlékezni? Példamondatokat kell írni.
Vagy akinek van tehetsége, verset is.
Amit megírunk, azzal nem többek,
hanem kevesebbek leszünk, hiszen
a szó szoros értelmében belőlünk van,
akár kimondjuk, akár papírra vetjük.
Ez az igazság. És ez is a cél. Fogyni,
kisebbedni, gyengülni. Készülni
fáradhatatlanul. Dolgozni rajta.
Mindig. Mert sem az élet, sem a halál
nem érhet váratlanul minket.